Gazar byriin prolitaarinar negedegtii

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin ҮNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. ebleliin B-M. zɵblɵliin ɵmɵnɵɵs ɵdɵr byri niitelegdene. 8 zilde garça baina.

1933 onii Aavgusta 6 nii ɵdɵr

№178 (1035)

Zakika yne

Sara byriin 2 tɵk. 50 mɵngɵ 3 sariin 7 tɵk. 50 m. 6 sariin 15 tɵk. 12 sariin 30 tɵk. dugaar nezeediin yne 10 mɵngɵ

YNENII" KOROONII AADRIS
Центрсоюзная 19
№телефонная: редактора 34 секретаря 323-

Ɵʙɵsɵkuriaalga ʙa siiloslolgiin kɵdɵlmɵriiigi çangadkaka tukai

BK (b) Namiin Zyyn Sibiir Kizaariin komiteediin togtool

1. Kizaariin rajoonuud dotoroo ɵbɵsɵ kuriaaka ba siiloslolgiin kɵdɵlmɵriiin jabaca ton kangalta ygei (ijyyli 25-nii ɵdɵriin medeegeer ɵbɵsɵ kuriaalgiin tɵsɵb bol kolkooz—ɵmçɵtɵnii azaltanii talaar araikan 11 kubi gyicedkegdebe, siiloslolgo 4,2 kubi, sovkooznuudiin talaar 17,4 kubi gyicedkebe) ene bol ɵbɵsɵ cabçaka ba siiloslolgiin kɵdɵlmɵriiigi cag bolzortoni byrimɵsɵn ɵngɵrgɵkɵ tukai TK-iin ba Zyyn Sibiiri kizaariin komiteediin IX pleenymiin daabariiigi tasalduulkiin ajuuliigi jiryylze baina geze temdegleke.

2. Kizkom bol ene tasaldaliin yndesen şaltagaan bolbol rajoonii namiin, soveediin emkinyydiin kɵtɵlbɵrilɵgçɵd kizaar dotoroo maliin tezeeliin foondiigi ylemze jikeer baiguulkiin aza akuin—ulas teriin udka çanariigi oilgozo çadakagyi jabadal bolno geze toolno.

Sovkooz kolkooznuud ilangajaa kabariin tarilgiin yjede maliin tezeeleer aikabtar jike dutadag baisan ɵngɵrɵgçɵ zilyydiin turşalgaas aimagiin kɵtɵlbɵrilɵgçɵd sovkooz ba MTS-iin direegtornuud ɵɵsɵdtɵɵ josotoi çukala surgaal abasan ygei baina.

Kizkom bol mɵn tyynçelen zarim rajoonii kɵtɵlbɵrilɵgçɵd ɵbɵsɵ kuriaalgiigi namar oroi boltor koişo tatadag ba mɵnɵɵ yjede sovkooz kolkooznuudiigi caaşadaa bekizyylke jabadaliigi tasalduulkiin zorilgoor niudargan ba korologço etegeediin kereglen jabuuldag sibiiriin kuuçanii zanşaliin pleende orosoor baina geze toolno.

Rajoonuud dotoroo ɵbɵsɵ kuriaalgiin kɵdɵlmɵriiigi ton çangaar jabuulka jabadaliigi kangakaar josotoi bolşoviig dobtolgo emkidkegdee ɵdii baina.

SSR Kolbootiin tomokon mal azalta rajoon bolko Buriaad oron dotoroo tokiooldood baisan baidaliigi Kizkom bol ilangajaa içyyritei deere toolno, geke zuura ɵbɵsɵɵ cag deereni byrimɵsɵn kuriaaza abka zorilgo bolbol ima gta çukala udkatai bolko juma.

Enyyn deerees yndeselen Kizkomiin togtookoni:

1. Ɵbɵsɵ kuriaalgiin kɵdɵlmɵriiigi ton kangalta ygeigeer emkidkesenii tɵlɵɵ Taişɵtiin raikomiin sekritaar Çekaalov ba Gaz zavoodiin raikomiin sekritaar Jyyrlovto dongodolgonuudiigi sonoskoko, zuura tedeniigi ede rajoonuudta ɵbɵsɵ kuriaalga tasaldasan uçarta rajoonii namiin ba soveediiu kɵtɵlbɵrilɵgçɵdtɵ byri jike katuu kariuucalgada kabaaduulka tukai asuudal tabigdaka bolno.

2. Burmozkomiin jabuulsan çukala kemzeenyydiini ɵbɵsɵ kuriaalgiigi ɵngɵrgɵkɵ jabadalda josotoi sain dabşalta ɵgɵsɵn ygei geze tyynde zaagaad, Burmozkomdo duradkakani bol ɵbɵsɵkuriaalgiin ba siiloslolgiin tɵsɵbiigi ton bogonikon bolzorto byrimɵsɵn gyicedkekiin tula moziin namiin emkiiin bykii kyçiigi elsyylke.

3. Ɵbɵsɵnii kuriaalga ba siiloslolgiin kɵdɵlmɵri kerkin jabaza baisan tukai tuskai zɵblɵzɵ kelceke, ɵbɵsɵ kuriaalgiigi kurdabçalka tukai eris çanga kemzeenyydiigi jabuulka ba ilangajaa kɵdɵlmɵridɵni josotoi sain kubilalta kiize çadaka tuskai kɵdɵlmɵriçɵdiigi şiidkekii çanarta kolkooznuudta tomilon ilgekiigi, kotkom, raikomuud, MTS-iin direegternyyd ba ulas teriin keltesyydiin naçaalniguudiigi ujalgalka.

4. Malazalta sovkooznuudta ɵbɵsɵ kuriaalga tasaldasaniigi bolоşogyi deere ɵɵrɵ bolgon temdegleed nɵk. Kozoreezovto (ovcevood treeste), nɵk. Afonaasijevto (skotovood treeste) ba nɵk. Kmelniickovto (svinovood treeste) ɵɵsɵdiingɵɵ aparaad dotoroo baisan bykii kyçee kolkooznuudta tuskai daalgabaritai ilgeze, ɵbɵsɵ kuriaalgiin kɵdɵlmɵriiigi bolzor (aavgusta 10-nii ɵdɵr kyrter) byrimɵsɵn dyyrgekiigi duradkaka.

SSRK-iin gazar tariaalangiin Arkomaadiin zakiralta

Bykei MTS-iin direegternyydte.

Buulgabariiini moziin, kizaariin, respyyblikiin taraagtariin tɵbiin gazariin ypravleeninuudtɵ.

Urgaciin dunda zişeenii bagcaanaas tanda ton bagaar ɵgtɵkɵni ulastaa tariaa tuşaaka daabarini bol, MTS iin kolkoozto kɵdɵlmɵrilɵsɵnii zişeegeer abasan boro bodoloos tuşaaka bolno.

Keden olon MTS-yyd bol, dyyton çadamaar baina, juub gekede tiin sain urgaca ababal ene daabareigi jikedkeze çadana, gebeç negi zarim MTS-yyd bol keden oon janzaar buruugaar bagcaagaa kiisenees ene çadabariaa saatuulza bolno. Zakirakani:

1. Ykraina, Kreem, Koito-Kavkaaz, Dunda—Voolgo, Zakavkaaziin respyyblik. Dunda—Aazi, Urida ba Kazagstaanii, Almatiinskiin mozo aavgusta 5-aas kozom bişe, ba yldegçe mozonuud kizaar respyybliknyyd bol 1332—onii namar kiisen byke kɵdɵlmɵriiin bagcaagi ba ene ziliin urgaciin tɵlɵbɵri ba namariin traagtariiin kɵdɵlmɵri kuriaalgiin kɵdɵlmɵri tɵlɵbɵriigi aavgusta 15-aas kozom bişe dyyrgeke.

2. Kolkoozlin boro bodoloor tɵlɵkɵ ba ulastaa tariaa tuşaaka jabadaliigi imagta kuriaalgiin ekilkede togtcoson tɵsɵbiin zişeegeer MTS ba kolkooz kojoriin koordndoki bagcaalga bol, urgaciigi bagcaaka ulasiin komissiin rojoonuudta urgaciigi bagcaacanii koino 5-konogiin turşa dotor bagcaagaa gyicedkeke josotoi.

MTS-iin kɵdɵlmɵriiin josoor abaka tariaagi kasaka ba buruudkaka jabadal bol ulasiin tariaa kulgailsanai adaliaar kuuliiin kemzeede kabaadaka.

SSRK-iin GTAK
Jaakovliv.

Ulaan tujaa ba Moolotov kolkoozuud gynzegei tasaldaltai.

Mukarşiberiin aimagiin Bodonguudiin somonii „Şine-Zam" geze kolkooz bol, aimagiin gazariin tasagiin şugamaar, odoo zilde 76 ga paar kagalaka tɵsɵbtɵi aad 90 kubi gyicedkeed, caaşani tɵsɵbɵɵs ilyylen gyicedkekeer byke kolkoozçod gabçagaigaar oroldozo jabana.

Enyynees gadana tus somonii „Ulaan Tujaa" geze arteel bol paar kagalalgiin gyicedkeliigi tuiliin zigşyyriteigeer jabuulza baina gebel, bykii tɵsɵbɵɵs arai geze 14 kubi dyyrgezei, mɵn Moolotoviin neremzete arteel tɵsɵbɵɵ 35-kubi gyicedkesen baina. Ede kozomdozo jabasan kolkoozuud bol ene jikeken tasaldalaa usadkakiin tɵlɵɵ juuç kiideg ygeini gaikaltai şuu.

„Ulaan Tujaa" ba Moolotoviin neremzete arteeluud bol, ene jike tasaldalaa oiriin cagaa usadkaza paar kagalgiin tɵsɵbiigi 100-kubi gyicedkekiin koinoos eris temeceze „Şine-Zam" kolkoozoos kozomdoko ygeigi bolşoviig josoor oroldoko josotoi.

Ceden-Dorzo Gatabiin.

Ɵbɵsɵkuriaalga

Kori tɵsɵʙɵɵ araikan 8 kuʙi dyyrgeʙe

Cag bolzor kyrtel 15 konog, ɵbɵsɵnii kɵdɵlmɵriiin teempe ton sula

(Manai tuskai biçegçees)

Koriiin aimag dotor ɵbɵsɵ kuriaalgiin kɵdɵlmɵridɵ ijyyliiin 15 ekilze aavgusta 15 ɵdɵr kyrtel yrgelzelze 73000 ga talmain ɵbɵsiigi kuriaaza dyyrgeke tɵsɵbtei baisan aad, ɵbɵsɵndɵɵ ijyyliiin 10 aas 20 kyrtel zigderen oroson bygeed, ijlyyliiin 27nii ɵdɵriin AGT giin medeegeer aimag dotoroo 5475,67 ga juu 63020,90 ceentnir ɵbɵsɵ cabçagdasan; 2385,60 ga. juu 23761 ceent. tarmaza bukal bolgogdoson; 262,70 ga juu 10141 ceent. ɵbɵsɵ syrilegdeze, aimagiin tɵsɵb oroi 8,31% dyyrgegdesen baina.

Aimag dotoroo kedeçeneen kɵdɵlmɵrçɵnii zɵdkɵkɵ kyçeni, maşiina eldeb zebsegiin kyceteib gebel: ɵbɵsɵ cabçadag 330 maşiinatai; 241 morin tarmuurtai; 121 keseg brigaada; 978 ere kɵdɵlmɵriçɵn; 780 ekener; ba 317 baga nasanii kɵdɵlmɵriçɵn; oroi kamta Koriiin aimag dotorki ɵbɵsɵnii brigaada deere 2075 kyn kɵdɵlmɵrilzɵ baina; basa 1388 tolgoi morid jabana.

Ɵbɵsɵnii kuriaalgiin kɵdɵlmɵriigi MSS nuud ba somonuudaar ilgabarilan karaad yzekede; aimag dotoroo negedeki suuri ezelsen dunda Kyrbiiin somon bol 1208 ga cabçaka tɵsɵbtei baisan aad, ijyyli 27 medeegeer 565 ga juu 6497 ceent. cabçasan; 337 ga ... t. tarmasan; 29,70 ga 3270 ceent. syrilze: tɵsɵbɵɵ 47% dyyrgesen baina. Deede—Taalciin toskon tɵsɵbɵɵ 32% Kyyliskiin toskon 20% dyyrgesen baina, kamagiin syylde çiregdeze melekein kurdabçalalaar mɵlkize jabagçad gebel: Ynegetein toskon 9% Doodo kyrbiiin somon 8% Deede kyrbiiin somon 7,5% Kacuurtain somon 5,2% dyyrgesen baina.

MSS nuudiigi karaad yzekede: aimag dotorki 3 MSS—uud dotor negedeki suuri ezelsen Koriiin MSS bol 18000 ga cabçaka tɵsɵbtei baisan aad, 1557,26 ga 15230 ceent, cabçasan; 1037,81 ga 12710 cent. tarmasan; 200 ga 1713 ceent. syrilsen juu tɵsɵbɵɵ 86,9% dyyrgesen baina. Kezengiin MSS bol 57000 ga cabçaka tɵsɵbtei aad, 2979 ga cabçaza, 3275 ceent. ɵbɵsɵ unagaasan: 1672 ga juu 1279 ceent. tarmasan; 200 ga juu 2850 ceent, ɵbɵsɵ serilsen juu tɵsɵbɵɵ oroi 5% dyyrgesen baina.

Kɵdɵlmɵriɵɵ orkiood „ɵɵrɵɵ byteke jabadalda" naidaad bɵɵrɵnkii josoor amagalan suuza baigaa buzagai muukai Çasaaniin MSSiigi karaad yzejaa, Ene MSSde oroi 3 somon kabaadaka aad, Deede kudanii somon 588 ga cabçaka baisan aad, oroidoo 50 ga juu 775 ceent. cabçasan. 7,5 ga 80 ceent. kuriaasan juu tɵsɵbɵɵ 0,36% dyyrgesen, ene MSSte kabaadaka Çacaaniin somon 9785 ga. Kobiinciin somon 3627 ga cabçaka tɵsɵbtei baisan aad, AGT giin ijyyli 27 medeegeer ene kojor somonuud bol nege negeç ga cabçaagyi baina.

Zokiko gazaraas kemzee abagtii.

Tuskai biçegçe S. Ganzuuriin.

Ydiin somondo ɵmçɵtɵniigi martaba.

(Manai tuskai biçegçees)

Kori. Ydiin somon bol ɵbɵsɵndɵɵ ijyyliiin 15-aas ekilze oroson baina, ijyyli 25-nii medeegeer „Staalin" geze arteel bol ijyyliiin 15-aas ekileed aavgustiin 15 kyrter ɵbɵsɵkuriaalgiin kɵdɵlmɵriiigi ɵrgɵlzɵlɵn 280 ga juu 3640 ceent ɵbɵsɵ kuriaaka tɵsɵbtei ene tɵsɵbɵɵ ijyyliiin 25-nii medeegeer 29% dyyrgebe. „Iinternacionaal" geze arteel 34%. „Pariiziin komuuna" geze arteel 361 ga cabçaka tɵsɵbtei, tɵsɵbɵɵ 20% dyyrgebe. „Şine zam" geze arteel 17% dyyrgebe. „Ttaagtor" geze arteel 175 ga cabçaka tɵsɵbtei aad tɵsɵbɵɵ 16% dyyrgesen, „Naranii Tujaa" geze arteel bol 604 ga cabçaka tɵsɵbtei, tɵsɵbiin gyicedkel 10% bolno, „Osoaviakiim" 533 ga cabçaka aad tɵsɵbɵɵ 8% dyyrgee. Kacuurtiin tasagiin ɵmçiin azaltan tɵsɵbɵɵ 10% dyyrgesen baina. „Oçon" geze komuuna 540 ga cabçaka tɵsɵbtei, tɵsɵbɵɵ arai geze 6% dyyrgesen. Bajangoliin komuuna 6%. Bajangoliin tasagiin ɵmçiin azaltan arai 2% dyyrgezei.

Kan Zargalangiin tasagiin ɵmçiin azaltan bol ijyyliiin 25 kyrter ɵbɵsɵndɵɵ orozo nege bukaltai boloo ɵdii baina.

Somonii zɵblɵl bol ɵmçiingɵɵ azaltaniigi martaad mɵnɵɵ kyrter ɵbɵsɵndɵ oruulaagyi baisan aad, karin „ɵbɵsɵndɵ oroo josotoi, medeegee ɵgɵnɵ ygei" geze sanaa amar „ɵɵrɵɵ byteke" jabadalda naidaza baina.

Sam—Gan.

Sentiaʙriiin negen-surgaka deʙteryydiigi keʙlen gargakiin zakiin ʙolzor

Sanaa amariin yre

Ekin ba dunda surguulinuudta yzeke nom debteriin tukai BK(b) Namiin TK-iin togtool bol, surguulinuudta suralcaliin kɵdɵlmɵriigi zişeete sainaar tabika tukai namiin zaabari mɵn bolko ba ene nom debter bol „byrin erdemtei komuniizma bɵlgɵmiin geşyydiigi" beledkekiin aguu jike udka çanartai kereg zailaşa ygei mɵn bolno.

Negen togtomol nom debteryydiigi baiguulka jabadal bol, surguulinuudiin byke suralcaliigi şine prograama ba meetodto oruulka jabadaliin negen onco çukala ba şiidkekii çanartai erke baidalni mɵn bolko josotoi geze namiin TK-iin togtool dotoroo zaagdasan baina. Soveediin surguuliiigi şinedken baiguulka keregte negen togtomol nom debter bol tuiliin jike ba şiidkekii suuri ezelkees gadana surgagçadiin surgalgiin kɵdɵlmɵridɵ aikabtar kyçetei zebseg bolko josotoi.

Imagta ene talaas, bidener bol ɵɵsɵdiingɵɵ surguulinuudta negen togtomol nom debteryydiigi zokioon kebleze gargaka jabadalda byke kyçee elsyylen oroko josotoi ba mɵn zokioon kebleke nom tebteriingee çanariin tɵlɵɵ temeceze, erkim sain çanartai, zokid cebereeer kiigdesen nom debteryydiigi mɵnɵɵ ziliin suralcaliin zil ekilke kyrter cɵm zokioon kebleze dyyrgeed, surguulinuudtaa taraanɵkɵ—kamagiin çukala ba tyryyçiin zorilgo mɵn azai.

Mɵnɵɵ ɵdɵr, uul çukala keregiin tukai manai Buriaad-Mongol ulasiin kebleliin gazar ba gegeereliin erkilke aradiin komisaridad bolon prograama-meetodiin instityydte jamarnuud baidai karagdaza bykiigi abça yzejaa.

Manai yndesen surguulinuud bol keniiç medeseer yndesen kelenii nom debteryydeer tuiliin dutamag ba ilangajaa mɵnɵɵ yjede negen togtomol yndesen kelenii nom debteryydiigi zailaşa ygei keregleze baisan yje bolko tula enyyniigi erkebişe kangakiin tɵlɵɵ udaridaka gazaruudaasani bolşoviigiin oroldolgo gargaza kyçee zangidan kɵdɵlmɵrilkɵ josotoi baibaç, enyyniigi mɵnɵɵ ɵdɵriin baidalaar bol ton kangaa ygei geze kelebel zemelke zyil ygei baina.

Buriaad-Mongoliin prograama meetodiin instityydiin odoo belen bolgood, keblegdeze garaad baika josotoi ekin surguulinuudiin prograamuud gebel: „Yndesen kelenii", „Oros kelenii", „Yndesen literatuura", „Oros literatuura", „Matimaatika", „Giograafi", „Tɵmɵn bodosiin oroşol", „Politeeknikiin azal", „Makabodiin sojol", „Uran zurag", „Kuur kɵgzɵmiin" ba „Ulas teriin oroşoliin" iimenyyd kamta 12 janziin prograamanuud Buriaad kelen deere orçuulagdaza garaad baika josotoi baisanaas ene aavgustiin 1-nii ɵdɵr kyrter 7 prograama keblegdeze garasan ba caadteikini ɵdii baina. Enyyn dotoroos belen boloo ygei prograamuud gebel: „Politeeknigiin azal" orçuulagdaad. kinagdaad keblelde ɵgtɵkɵɵ baina, „Makabodiin sojol" orçuulagdaad kinagdaa ɵdii. „Uran zuragiin" prograama orçuulagdaad, kinagdaa ɵdii, „Kuur kɵgzɵmiin" prograama jɵrdɵɵç zokioogdoo ygei. enyynii şaltagaani bol, imagta berkeşeeltei kereg gekees ondoo juma ygei baina, „Ulas teriin oroşoliin" prograama mɵnɵɵ orçuulagdaza baisan baina.

Caaşani FZS ba ŞKM-de kereglegdeke yndesen kelenii prograamanuud gebel: „Yndesen kelenii" prograama keblegdekedee belen bolood baisan ba „Oros kelenii" prograama garasan baina.

Uul prograamanuudiin saataltaigaar garça baisan şaltagaan bol, jikenkidee kinaka redagtiirovalka kɵdɵlmɵriçɵn dutamag ba orçuulagçadiin dutamag deerees jikenki saatal bolso gene. Zygeer kedii iime bolboç, prograamnuudani keblegden garça baisan ba jɵrɵ surguulida yzeke suralcaliin nom debteryydiigi kinan redagtiirovalka jabadal jikeken unzagaj baina. Zişeelbel, Buriaad surguulinuudiin 3, 4, 5 zilyydte yzeke yndesen kele biçegiin gramaatika zokioogdood, kinagdaad, meetod soveedoor batalagdaad baibaç keblelde oroodyi baina, enyynçelen 1, 2 zilyydte yzeke gramaatika zokioogdood, kinagdaad baina. Caadtaini zokioogdozo belen bolood kinagdaza dyyree ɵdii baisan nomuud gebel: 3, 4 zilde yzeke arifmeetika, 3 zilde yzeke too bodolgiin arifmeetika, kizaariigi şudalka debter g. m. bolno.

Enyyn deerees baicaakada, ene ziliin sentiaabri negen boltor byke yndesen kelenii nom debteryydiigi cɵm kebleze gargaad surguulinuudta kyrgeed baika tukai zasagiin gazariin togtooliigi gyicedkeke jabadalda baga bişe saad toormoz bolkoor bolood baina, zarim prograamanuudni zokioogdoo ɵdii zarimni orçuulagdaza dyyree ɵdii baisani kezeedeeç sentiaabri negen kyrter cɵm orçuulagdaza. kinagdaza keblegdeze garça amzagdaka cagni bogoni bolboç, enyynde byke kyçee elsyylen, uul bolzorto cagtani jaabaç dyyrgekiin tɵlɵɵ şuud temeceke josotoi.

Basa nege tebceşe ygei baidaliigi abça yzebel, Buriaad Mongol ulasiin kebleliin gazaraa ene zilde 20 neretei nomuudiigi kebleze gargaka baigaad mɵnɵɵ kebleze gargaad baisani ekin surguuliiin 1 dygeer zilde yzeke „Arifmeetika" keblegdeze garasanaas bişe, ondoo negeç nom keblegdeze garaa ɵdii baina. Zygeer byke nomuudiini jikenkini zokioogdozo ba orçuulagdaza dyyresen ba dyyreke bolson gebeç, kinaka redagtiirovalka jabadalda jike saataltai udaardag baina. Mɵnɵɵ beledegdeze baisan nom debteryyd gebel: mɵnɵɵ orçuulagdaza ba zokioogdozo dyyreed redagtiirovalagdaza baisan nomuud 5, redagtiirovalagdaza dyyreed baisan nomuud 4, mɵnɵɵ orçuulagdaza baisan nomuud 3, zokioogdozo baisan nom 1, orçuulagdaad kinagdakiigi kylieeze baisan nomuud 2, zokioogdozo ekilee ɵdii baisan nomuud 2 ba keblegdeze garaad baisan nom jɵrɵdɵɵ 1 baina. Kerbee enyyniigi sara sariini tɵsɵbɵɵr abça yzebel, ijyyni sarada 2 nom, tyynii 1-ni keblegdeze garaa, ijyyli sarada 3 nom, tyynees negeniç keblegdee ɵdii ba nege nomiini zokioogdood GAK-to batalagdaa ɵdii baina, aavguusta sarada 3 nom kebleke josotoi baigaad mɵnɵɵ negeç ygei. Tus keblellin gazariin kinan kebleke keltesiigi erkilegçe Şagdaroonii kelekeni bol, „bidener ene 20 neretei nomuudiigi janvaari negenii ɵdɵr kyrter gargaka gezɵ AKS-iin zɵblɵɵnɵɵr batalagdasen tɵsɵbtei tula bidener mɵnɵɵ aavgusta sarada 11 nomuudiigi kebleze gargaka geze bainabdi" geze keleze suuna. Keniiç medeseer byke surguulinuudiin keçeel sentiaabriiin 1-ees ekilze jabuulagdaka josotoi tula kamag bykii nom debteryydeni sentiaabriiin negen boltor erkebişe cɵm keblegdeze garaad surguulinuudtaa kyreed baika josotoi baisan. Kerbee Şagdaroonii sanaza baigaaçaar bol 1934 onii janvaari—fevraali boltor nomuudiigi kebleze gargatarni surguulinuud yzeke nom ygei baika josotoi baina.

Gadana ekin surguulinuudiin 3, 4 ba 5 zilyydte unşaka (uran zokiool) 2 nomuudiigi zokiookiin geree biçegiigi Dorzo Bizijaagiin gegçetei batalaad, tereni mɵnɵɵ kyrter zokioogdoo ygei, Bizijaagiin gegçe uul zokiooliigi ugtalan arcasan baina. Enyyn deerees ene 2 nomiigi kebleze gargaka jabadal tasaldazai.

Tiin uul yndesen kelenii nom debteryydiigi suralcaliin zil ekilter cɵm zokioon kebleze gargaka jabadalda tokiooldood baisan tasaldaliin şaltagaan bol dyrişeltei kɵdɵlmɵriçɵn, kinagçad orçuulagçadaar dutamag deerees jikenkini bolno geze keleke ba mɵn tipograafiiin kɵdɵlmɵriçɵnii dutamag deerees bolno geze Şagdaroon kelene. Enyynii bodoto şaltagaaniini abça yzebel, orçuulagçad ba kinagçadiin talaar jaaşa ygei dutagdaza baisan uçar ygei, gegeereliigi erkilke aradiin komisariaadaas 5 surgagçadiigi yrgelziin kɵdɵlmɵridɵ ɵgɵsɵn baigaad, tere 5 surgagçadaasni jɵrdɵɵ 2 kyniigi (Mizidoon, Nomtiin) abaad bişe 3 kyniini (Bajaskalanoo, Idamzabiin ba bişed) kereg ygei geze jabuulsan baida. Tere kereg ygei gegdeed bucagçad bol, ynekeeree çadaka ygei kynyyd baisan bişe, kɵdɵɵgiin ekin surguuli ba ŞKM-de zaaza baisan surgagçad, pedagoogiin teeknikymiigi dyyrgeze garsan kynyyd baika tula jaakadaaç uul kɵdɵlmɵriiigi kiize bujuu orçuulza kinaza çadaka çadabaritai kynyyd baibaç bucaasan baina. Uçar iime tula Şagdaroou bol gartaa oroson kaadriigi kereg ygei geze jabuulza orkiood, syyadeni nomuudaa gargaza çadaks ygei bolkodoo „kɵdɵlmɵriçɵn dlu tamag" geze baisan jabadalani bo jaabaç zokiko ygei buzagai kereg mɵn bolko tula enyyniigi jaabag kyndetei şaltagaan deere toolozo bolko ygei ba karin yndesen kelenii nom debteriigi gabşagaigaar kebleze gargaka jabadalda saad uçaruulagdaza baisan kereg gebel zokikoor bolno.

Mɵnɵɵ Buriaad Mongol ulasiin kebleliin kinan kebleke keltes bol ene aavgusta sara dotoroo kamta 11 janziin nomuudiigi keblelde ɵkɵɵr beledkeze baina. Enyyniigi 20 garan konogiin turşada kebleze amzaka jabadal bol nileen bakardaltai kereg mɵn tula, tipograafiiin kyçiigi elsyylze, uul jike azaliigi kerkibeç amzaltataigaar dyyrgekiin tɵlɵɵ çarmain temeceke josotoi.

Mɵn gegeereliigi erkilke komisariaad bol, yndesen kelenii nom debteriiigi keblen gargaka jabadalda onco sanalaa tabiza ynekeeree opiratiivno josoor udaridan kɵtɵlbɵrilzɵ kangaa ygei baina gebel, tus tasaldaluudiin garça baikada şuud abasan şiidkekii kemzee ygei baina.

Deere temdeglegdesen barimtanuud deerees medekede, tus gazaruud bol tipograafiiin keregselyyd ba busaç zukala zyilyydeer gol tɵlɵb kangagdasan mɵrtɵɵ, ene nom debteriigi gargaka jabadaliigi tasalduulza baisan tula udaridaka gazaraas eris kemzee abça, yndesen surguulinuudta yzeke yndesen kelenii nom debteryydiigi erkim sain çanartaigaar cag bolzor toni—sentiaabriiin 1-nii ɵdɵr kyrter byrin kebleze gargaka jabadaliigi erkebişe kangakiin tɵlɵɵ kamag kyçee daiçalan elsyylze, gabşagai josoor kɵdɵlmɵrilkɵ josotoi. Kerbee enyyniigi kangaa ygei bol manai surguulinuudiin suralcaliin zilde aikabtar jike gynzegei tasaldal bolkiigi medeke çukala.

N. C-giin.

Aavgustiin negen jamaraar ɵngɵrɵɵʙ?

TEDEENIIDE.

VEENA, 31 (T). Aavgusta negenii ɵdɵriin dimonstraacanuudiigi korizo ba jɵrɵ ene ɵdɵrtɵ jamarç cuglaan kural bolgoko ygei geze zakiran koribo. Mɵn tyynçelen „Lur—Torver" geze sonin biçegiigi gargakiini korizoi.

Ene Şaggayzende bolko demonstraaciigi korison jabadal bol enyynii uridetei komuniis namda jabaad gargagdasan tyryyçiin oportuniista Renigaat Brengoolca gegçees yyskegden garasan kereg baina gezes medeecezei.

***

Germaanida.

Poliiciin medeecelgiin josoor, Ryyrskiin moziin dain ceregiigi esergyyceke kubiskalta yiledberiçenii bɵlɵgiin zɵblɵɵn bolzo baisaniigi butalan taraaba. Kɵdɵlmɵriçɵn Şimmelitfenik gegçiin uul zɵblɵɵnii emkidken udaridagça geiçeçi geze bariza tuşaaba.

***

Aanglida.

Dain baidaagi esergyyceke komiteed aavgustiin 1—nii ɵdɵr Glazgoo kotodo kural emkilebe, tus kuralda 4 miugan kɵdɵlmɵriçɵn kabaadasan baina.

MANAIDA.

Aavgustiin 1—nii ɵdɵr Moskvaa kotiin byke rajoonuudta dain ceregiigi ɵsergyyseke miitingenyyd keden olon mingan kynii kabaadaigataigtaigaar bolbo. Ulaan niisleliin prolitaaranuud bol, şine impiraliizmiin dain ajuuliigi eris esergyycen, SSRK—iin amagalan baidaliin bodolgiin amzaltanuudiigi zagsaan ɵngɵrɵzɵi.

Stadioon „Dinaamoiin" talamai deere, Proletaariiin rajoonii Staalin, Kagaanoviç ba „Dinaamo" neremzete zavooduudiin 25 minga ilyytei kɵdɵlmɵriçɵn cuglarba.

Kraasno Preesinskiin rajoonii miitinge deere nɵk. Bela—Kyn yge kelekedee, nam ba deleikein proletaariaadiin udaridagça nɵk. Staalinaas kelesen—„Busadiin gazar aligiinç tedii kereg ygei, mɵn ɵɵsɵdiingɵɵ gazariigi verşoogiinç tedii ɵɵsɵdiingɵɵ gazariigi kendeç ɵkɵ ygeibdi" gesen loozongo dooro togton keleze, kɵdɵlmɵriçɵn bol, socialiis ulasaa kamagaalkiin tɵlɵɵ temecekebdi geze demonstraaca zagcaaluud kiibe.

Bolkoo Baigaa urislamziin tiraazanuudiigi josoçolon ugtaka

BMASSR-iin AKS-iin ba Mozkomiin 1933 onii ijyyli 28-nii ødøriin togtool №1011

Veerkni—Yde koto aavgustiin 25—da bolkoo baisan „tabanziliigi 4 zilde" geze urislamziin ba indyystriaalizaaciin 3 doki urislamziin tiraaza bol, fiinaanciin ba yiledberiiin froontnuud deere azalçadiin edebkiigi yrgeke aikabtar jike ulas tøriin—niitiin udka çanartai kemzee bolno geze temdegleke zuuraa AKS-iin ba MK-iin togtookoni

1. Tiraaziigi tooriuulan niitiin nebtereliin kødølmøriigi delgeryylkiigi byke namiin, soveediin ba niitiin emkinyydiigi ujalgalka. Ene kødølmøri negen talaas respyyblike dotoroo byke tølebøør møngøn sangiigi elsyylke 3—deki kvartaaliin tøsøbiigi gyiced dyyrgekiin oocotoi zorilgonuudta kolbootoi baika josotoi, negøø talaas kødøø surinii urida mønøø tabigdaad baisan azaliin ba ulas tøriin zorilgonuud (øbøsønii cabşalga, paariin kagalga, urgaciin kuriaalgiin beledkel) ba alban gazaruudsa aza yiledberinyydte yiledberi tangiin tøsøbyydiigi amzaltatai dyyrgelgede tusalaka baina.

Uçar iimede tiraaziin byke beledkel bol yiledberi byriiin øøriingøø tøsøb ba daabariaa gyicedkeseni şalgan yzelge ba amzaltaa bekizyylke bolon kødølemøridøø azaliin şine sociaaliis meetodiigi yrgeke josotoi zyıl bolno.

2.Oiriin arban konogiin kugacaada kojordugaar tabanziliin ekin ziliin urislamza byke seegternuudiin talaar somsoveed byride gyiced bejelyylen dyyrgegdesen baika josotoi Kojordugaartabanziliin urislamziin baicaaka toonii gyicedkel byke rojoonuudta ba zarim yldengi jabasan somonuudiin bolon ilangajaa ømçøtønii talaar karaza yzekede urislamziigi bejelyylkiigi dyyrgesende toolozo boloşogyi baina.

3. Urislamziigi zakiliin ba tyynii møngiigi oruulga kojoriinkoorondo jikeken tasaral garasan ba kødølmøriçødiin ba alban kaagçadiin seegterees ekileed 15 kubi uruulsan baika josotoi aad miil 7 kubi oroson baina.

4. Tiraazada beledkeliin yje dotoroo finaanciin aparaadiin køtølbøriøør en tyryylen møngø nøkøcølgiin salbarinuud, tyynii keregte ba ulasiin kridiidte tusalaka doodo şatiin komiisnuud emkidkegdesen baika josotoi ba urislamza zakigçadiin garta uridiin byke urislamziin obligaacanuudiigi økø jabadal gyiced çalgagdaka ba obligaaciigi taraan økø jabadalda saad uçaruulagça eldeb kudkaldasan jabadaluudiigi eris usadkaka.

Uridiin urislamzanuudiin obligaaca taraan øgølgiigi dyyrgelgetei ba şalgalgatai kamta obligaaciigi yrgelziin şalagalta şyysiigi tøløkøjabadal øngørgøgdøkø josotoi.

5. Enyyndenegen dooro tiraaziin ekilgen boltor gurbadoki kvartaaliin møngøn sangiin elsyylgiin tøsøb 80 kubiaas dooşo bişe gyicedkegdesen baikaar karaaduulan møngøn zøøri elsyylgiin kødølmøriiin teempe byke aimaguudta kangagdasan baika josotoi.

6. AKS ba MK—iin zaakani bol tiraaza ba tyynde beledkel bol, byke kolboonii udka çanartai kemzee bolko ba milijoon azalçad —urislamziin caasa barigçadiin aşag tusada kabaadaka bolson tula, tiraaza bol byke SSRK dotoroo sanaliigi tatakaar ba BMA SSR—iin tula kojordugaar taban ziliin ekin ziliin aradiin aza akuin tøsøbiin zorilgonuudiigi bejelyylke keregte aradiin edebki keşee liigi ilyy bejelyylke deede şatada yrgekiin urmazal abkaar øngørgøgdøkø josotoi.

7. AKS ba MK iin finaanciin Arkomaadta ba ulasiin azalta sberkaasada duradkakani: aavgustiin 7—nii ødørøøs kozom bişe tiraaziin komiisada kyynyydiigi sanamzalaad økø gebe.

AKS—iin tyryylegçiin orlogço Daniilov.

MK—iin sekritaar Moskaliov

Urislamzanuudiin tiraazada zoriuulagdasan loozongonuud

1. Socialiis urislamzanuud—socialiizmiigi baiguulaltada azalçadiin edebkitei kabaadal.

2. Sariingaa saliniigi urislamzada oruulza, manai gyn oronii kyçiigi bekizyyljaa.

3. Urislamzanuudiigi taraalgada edebkitei kandalga bol oron dotoriin kapiraliis etegeedneriin ylegdelyydte çanga cokidol ba soveed kolboonii kamagaalalgiigi bekizyylke jabadal møn.

4. „5—ziliigi 4—zilde" geze urislamziin tiraaz—manai urigçaa dabkiltiin yzegdel.

5. Kojordugaar tabanziliin urislamziigi caaşani taraalgada byke kyçe ba çadalaa elsyylejaa.

6. Kojordugaar tabanziliin urislamzada bygede kandalgaar urislamziin tiraaziigi ugtajaa.

7. Bidenii gazaa talaas mølzølgiin kridiidyyd ba urislamzanuud ygeigeer, gancakan øøriingøø zøøriiøør socialiizmiigi baiguulza baisanda manai kyçen. (Staalin)

8. Tyryyşiin tabanziliin urislamzanuudaar keden şine zavooduud b a f a a b r i g u u d, sovkooznuud ba MTS baiguulagdasan, Byke kyçee urislamzanuudiigi amzaltatatai taraalgada.

9. „5 ziliigi 4 zilde" geze urislamziigi ylemze jikeer taraalgada ba bekizyylgede kolegtiivuud, aza yiledberinyyd, kolkooznuud, emnyyd ba zurgaanuudiin koorondo soc—møriicøøgi delgeryyljaa.

10. Eregtei ba emegtei udaarniguud—aa, „5 ziliigi 4 zilde" geze urislamziin ba indystrilizaaciin 3-doki urislamziin tiraaziigi ugtalgiin tyryyn zergede zagcagtii.

11. Ulasiin kridiidiin şeef bolko komsomoolçuud, manai oronii finaanciin kyçiigi bekizyylkiin tula temeceliin tyryyşiin zergede zogcogtii.

12. Ogtiaabriiin kyked—ider pioneeruud—aa, urislamziigi kolegtiivoor zakiliigi emkidkegtii.

13. Kapitaliis oronuudta urislamza bol—bøløg kapitaliistnariigi bajazuulna, soveed orondo dailan orokiin ceregiin emkidkelde zøøri bolno.

Manaida urislamza bol—angi ygei socialiis bølgøm togtookiin tula tulguuri baiguulkiin tøløø olon milijoon azalçan aradiin temecel møn.

14. „Kargis kapitaaltanii kyrree dotor baiza, oron dotoroo socialiizm baiguulkadaa, biden gancala øøriin kyçen ba çadalda toocozo çadakabdi, manai ken byriin ujalga bol edebkitei øøriin katuu zorilgiin kødølmøriøør ba øøsødiingøø zøøriøør øøriingøø orondo øøriingøø zasagta tuslaza teempiigi kurdadkaza socialiizm baiguulgiin bolzoriigi døtølyylke, soveed oroniigi kapitaliis ulasuudaas ekonoomikiin talaar şaltagaalaka ygei bolgokiigi tyrgedkeke geze, soveed oronii azalçan byri medeze baina" (Kaliinin)

15. Urislamzada esergyy niuudargaçuudiin idkalgada bucalta ygei kariuu øgçø ene angiiin daisanii kargis idkalgiin yndesiigi tasalka ba urislamza tukai karça sanal jabuulagçadiin bagiigi kobkocokiko.

16. Aaza yiledberiiin udaarniguudaas erkim finudaarniguudiigi baiguuljaa.

17. Kødølmøriçød tømør zamaikid! Parovooziin ba vagoonii paarkiin byrin eryyliigi kysejaa. Traansport deere katuu çanga zarçam togtoojaa. Angiiin seremziigi çangadkajaa. Çirelgiin tøsøbiigi dyyrjaa.

18. Eregtei ba emegtei kødølmøriçødiin matiriaaliin keregcel tukai ødør byriiin sanalaa tabilgan bol socializam baiguulaltiin çukala erke baidal møn.

19. Bolşoviig namiin zergiigi tulguuri ygei, naidabari ygei, kaldasan etegeednerees ceberlejaa.

Angiiin daisanii tuslagçad—baruun „zyynii" oprtuniistnariigi kaja.

Namda proleraariiin tømør zarşam man lag. Bolşoviig zergenyydiin negedel mandag.

20. Gol ajuul bolko jike orosiin şoviiniizmtai tyynçelen nutagiin nacionaliizmtai, nacionaal-demokraadtai, paanmongoliizmtai ba tedentei guibaldagçadta ebseşigyi temecekeke.

21. Buriaad ulas socialiis zam deere katuu bolzo bekizezei. Kolkooziin kereg ilaba. Şine kolkooziin baiguulalgiigi ali bolko argaar bekizyylkebdi. Niudargaçuud lamanar ba nojodiin ylegdeliigi ygei bolgon cokijaa. Angi ygei socialiis bølgøm baiguulagçad, kødølmøriçøn angi ba tariaaçadiin beki kolboo mandag.

22. Kolkoozçuudiigi bolşoviig bolgoko ba kolkoozçoniigi çanga çadaltai bolgoko zorilgonuudiigi dyyrgejaa.

23. Buriaad ulasiigi kolbooto ulasiin kyçete mal azaliin respyybiig bolgojaa.

24. „Kyçetei ba çadatai proletaari iin digtatuura bol, egeel mønøø manda, ykeze baigaa angiiin ecesiin ylegdeliigi yiryylen butargazai, tedenii kulagailka aaşiigi tasa cokikiin tula keregtei" (Staalin)

25. Ugtiaabariiin temeceenii ynen karuulçan, soveediin kilenyydiin kurca çasaboi, seveed zasagiin amagalan baidaliin ulaan cereg mandaka boltogoi.

26. Impirialiistanar şine dainiigi beledkene, SSRK—do dailan orokiigi beledkene. Buriaadiin kødølmøriçød ba kolkoozçon, oron ulasaa kamagaalalgiigi bekizyylegtii, aza yiledberinyydiigi kolkooznuudiigi bucalta ygei kereeposti bolgogtii.

27. Aradiin bol bolbosoroliin gol salaa bolko anka şatiin ba dunda surguuliigi bekizyyleje, suralcaliin çanariigi saizaruuljaa azaliin zarşamiigi deeşilyyleje, surguulida edebkitei soçialiis baiguulagçadiigi beledkejaa.

28, Kolkooziin zam prolitaariiin gyrenii ømønø ujalganuudiigi ynen zyrkenees dyyrgekeer tabigdasan geze ømçøtø azalçan mede. Soveeduudiigi toorin kani zergelze niudargaçuudta katuu cokidoso økø.

29. Paar kakalalgiin kødølmøriigi bolşoviig teempeer dyyrgeze, agroteekminimyymiigi baidal deereni øngørgøka ba øørçølgødø aradiigi elsyylke.

30. Kojordugaar tabanziliin urislamzada azalçadiin bygedeeren kabaadalga bol—korotod kapitaliizmiin kølesønçødte manai kariuu, angiiin daisadiin jabuulgada soveed sojuuziin azalçadiin kariuu.

31. Kojordugaar tabanziliin urislamziin zøøriøør 1933 onii aradiin aza akuin tøsøbiin gyicedkeliigi kangajaa.

32. Eelzeete tølbøriøø cag dotoroni gyiced oruulka jabadalda koto ba kødøønii azalçadiin socialiis møriicøø delgeryylejaa.

33. Eregtei ba emegtei udaarniguud tanai ynen zorig ba yri bol kojordugaar tabanziliin urislamziigi zakiuulkiin talaar ba tølbøriigi cag dooroni oruulka talaar tyryyçiin zergede zogcolgo møn.

34. Ulasiin kridiidiin şeef komsomoolçuudaa kojordugaar tabanziliin urislamziigi taraalgada tyryyşiin zergede zogcozo, urislamziin talaar zøøriin orosiin tøsøbiin gyicedkeliin tøløø finaanciin daiçalagçad bologtii!

BK (b) Namiin kotkom

Redaagtar S. Şiraboon.

Sonoskol

Veerkne-Ydiinskiin gazar eskemziin milioratiiviin teeknikymde

1. Gazar eskemziin tasagta 40 kyn, 2) Agromilioraaciin tasagta 40 kyn ba beledkeliin tasagta 40 kyniigi ene namar abka bolsoniigi sonoskobo.

Yndesen tasagta 7 ziliin bujuu ŞKM dyyrgegçediigi abka ba beledkeliin tasagta 5 zilees dooşo bişe surguulitai kyniigi abana. Surguulida abtagçad bol, matimaatika, fiizika, ulas tøriin surgaal, oros kelen ba kiimiin talaar şalgagdaka josotoi.

Guilta økødøø jamar tasagta orokiigoo durasalcan, jamar surguuli dyyrgesen, zøøri çadaliin, nasanii ba bejiin eryyliin tukai spraavka ynemşelgenyydiigi erkebişe kamzuulalcaka josotoi.

Zyyn aimagiin Buriaaduudta køngøløltø øgtønø.

Tyynçelen, agromilioraaciin tasagiin 2 daki kyyrsede suragçadiigi abana.Tus kyyrsede 8 ziliin surguulitai kyniigi abana. Abtagçad bol kamtiin bairaar kangagdaka ba stipeendiin 95% styydeentiin støloovo ba kopiratiiviin larioog baika.

Sorin şalgaka jabadal aavgustiin 20-aas 25 kyrter bolko. Teeknikymiin keçeel sentiaabriiin 1-ees ekilne.

Medyylge øgøgçød: Veerkni-Ydiinsk, Ydiin urida bejede gazar eskemziin ba milioratiiviin teeknikymde suragçadiigi abka komiisada geze aadrisaar ilgeeke josotoi.

Aimaguudta øgtøsøn suuri

Aimaguud	Yndesen kyyrsede		beledkeliin kyyrsede		Yndesenii aradaas	
	Buriaad	Oros	Buriaad	Oros	beledkeliin kyyrsede	yndesen kyyrseda
Aga	6	2	1	1	—	—
Alair . . .	3	2	2	1	—	—
Bargazan .	3	1	2	1	—	—
Bookon . .	3	1	1	1	—	—
V. Ydiinsk .	4	6	2	1	—	—
Jaruuna . .	2	—	2	1	—	—
Zakaamin . .	4	—	3	1	—	—
Kabaan . .	4	4	1	1	—	—
M-Şiber . .	2	1	1	1	—	—
Tynken . .	4	1	2	1	—	—
Kiaagta . .	3	1	2	1	—	—
Kori	4	1	1	1	—	—
K-Baigal . .	—	—	—	—	1	1
Baunta . . .	—	—	—	—	—	1
Selenge . .	6	2	2	2	—	—
V-Yde koto .	3	4	1	1	—	—

Direegce.

Издательства „Бурправда" и "Унэн„ Бурлито № 32